

Metodyka nauczania przedmiotów związanych z integracją europejską

mgr Małgorzata Remplewicz – Ciborowska

Projekt realizowany
z Narodowym Bankiem Polskim
w ramach programu edukacji ekonomicznej

Projekt „Akademia Młodego Europejczyka” jest realizowany przy
wspieraniu finansowym Komisji Europejskiej

Katedra Unii Europejskiej im. Jean Monnet
Jean Monnet Chair on “Turning points in European
Integration: governance, politics and identity in the EU”
KES, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Cel zajęć

- realizacja założeń *Podstawy programowej* dla szkół ponadgimnazjalnych w IV etapie edukacyjnym
- szkoły ponadgimnazjalne kontynuujące zajęcia z zakresu edukacji europejskiej realizowane w gimnazjum,
- realizacja wybranych zagadnień z innych powiązanych przedmiotów oraz ścieżek edukacyjnych, uwzględniając aspekty : prawny, gospodarczy, społeczny i kulturalny
- ukazanie materiałów dydaktyczno - ćwiczeniowych jako ogniw procesu wychowania
- podręcznik jako narzędzie dydaktyczne zarówno dla nauczycieli, jak i uczniów, zwłaszcza tych zdających egzamin maturalny
- przygotowanie uczniów do korzystania z wszelkich nośników informacyjnych
- dostosowanie pracy edukacyjnej do zachodzących zmian i postępu naukowo – technicznego
- kształtowanie umiejętności odróżniania przez uczniów opinii od faktów, grupowanie i stratyfikacja informacji, tworzenie własnych opinii, osądów, wyrażanie własnych poglądów
- nauczanie wiedzy o społeczeństwie jako wielokierunkowe przygotowanie nauczyciela, korzystanie przez niego z wielu form i metod podawczych

Podręcznik będzie obejmował następujące bloki tematyczne :

1. Fundamenty integracji europejskiej.
2. Ustrój Unii Europejskiej.
3. Kultura europejska.
4. Obywatel i obywatelstwo Unii Europejskiej.
5. Podstawy ekonomii
6. Podstawy gospodarki rynkowej.
7. Unia dla młodzieży.
8. Jednolity rynek wewnętrzny.
9. Euro – wspólna waluta .

Struktura opisowa każdej z lekcji będzie składała się z określenia :

cele

- Celów i znaczenie zajęć. Znajdzie się tu opis wiedzy, jaką zdobędą uczniowie. Cele i znaczenie zajęć będą się również odnosiły do szerszej perspektywy rozwoju umiejętności i kompetencji uczniów w postaci: pracy w grupie, dyskusji, umiejętnego doboru argumentów.

zakres

- Zakresu wymaganej wiedzy wstępnej. Większość zajęć wymagać będzie wprowadzenia uczniów do tematu. Etap ten może zostać zrealizowany w formie przygotowania się w domu w oparciu o udostępnione materiały lub przez nauczyciela w formie lekcji wprowadzającej. Wiedza ta pozwoli uczniom swobodnie realizować zadane ćwiczenia podczas lekcji.

Literatura i zagadnienia kluczowe

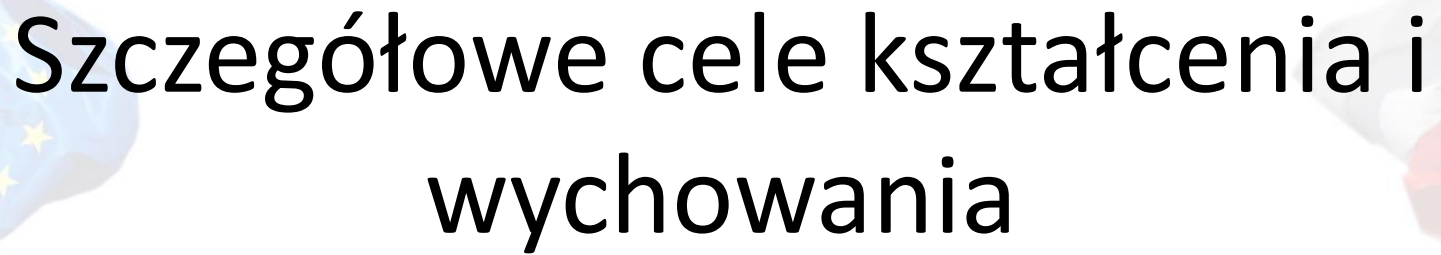
- Literatury. Do każdej lekcji zostaną zaproponowane źródła elektroniczne oraz literatura, która stanowić będzie bazę wiedzy dla uczniów i nauczycieli.
- Proponowanego scenariusza lekcji (forma, proponowane ćwiczenia). Ogólnego zarysu przebiegu lekcji. W aspekcie merytorycznym zostaną zaproponowane konkretne zadania do realizacji dla uczniów i nauczycieli. Zostaną przedstawione najważniejsze zagadnienia merytoryczne kluczowe dla danego tematu.

Ogólne cele kształcenia

- chronologia
- analiza i interpretacja
- kształcenie wrażliwości społecznej
- wykorzystanie i tworzenie informacji
- rozpoznanie i rozwiązywanie problemów
- współpraca z innymi

Szczegółowe cele kształcenia i wychowania

- uczeń zna podstawy ustrojowe państw
- wyjaśnia podstawowe pojęcia
- definiuje pojęcia obywatelskie
- wyjaśnia zasady obywatelstwa polskiego i unijnego
- wymienia i zna prawa obywateli UE
- zna strukturę szkolnictwa w Polsce i na terenie UE
- wyjaśnia zasady funkcjonowania euro
- wyjaśnia pojęcia związane z kulturą europejską w ujęciu historycznym i współczesnym

Postawy i praktyki

Celem programu powinno być kształcenie postaw społecznych i obywatelskich uczniów.

Uczeń powinien umieć tworzyć więzi ze wspólnotą lokalną, narodową, europejską.

Powinien kierować się szacunkiem dla zasad systemów demokratycznych, poprzez poszanowanie praw i obowiązków.

Postawy i praktyki

Podstawą do poznania tych zasad i postaw powinny być ogólnodostępne dokumenty m.in. Konstytucja RP , fragmenty kodeksów i dokumentów unijnych , podstawowe deklaracje i umowy międzypaństwowe .

Uwzględniają to zatwierdzone przez Ministerstwo Edukacji Narodowej dopuszczenia i ich numery do użytku szkolnego programów nauczania oraz dopuszczenia zgodne z podstawą ministerialną podręczników, ćwiczeń i innych pomocy dydaktycznych.

Sposoby osiągnięcia celów kształcenia i wychowania

- Szczególną uwagę na wstępie należy zwrócić na możliwości indywidualizacji pracy ze względu na predyspozycje uczniów, profile klas objętych programem i umiejętności nauczycieli.
- W procesie kształcenia i wychowania w poszczególnych przedmiotach nie ma jednej, najlepszej metody nauczania. Metod jest kilka i nauczyciel musi dokonać właściwego wyboru, tak aby przekazywana wiedza była ciekawa, przystępna, ale także efektywna i angażująca uczniów w proces dydaktyczny.

Sposoby osiągnięcia celów kształcenia i wychowania

Nauczyciel dobierając właściwą metodę, tak ukierunkowuje proces uczenia, aby umożliwić uczniowi zdobycie umiejętności niezbędnych w życiu codziennym. Ważnymi elementami są :

- planowanie i organizacja
- umiejętność porozumiewania się i oceniania
- porządkowanie i wykorzystanie wiedzy z różnych źródeł
- posługiwanie się technologiami informacyjnymi
- współpraca w grupie, zespole
- twórcze myślenie
- rozwijanie inicjatyw własnych.

Treści nauczania

- Podstawowe treści i metody nauczania zawarte są w rozporządzeniach MEN i wytycznych kuratorskich na dany rok szkolny i poziom edukacyjny. Wszystkie te elementy zostały uwzględnione w powyższym podręczniku i są z nimi zgodne. Opierają się na treściach koniecznych i uzupełniających.
- Każdy z przedstawionych rozdziałów zawiera elementy znajdujące się w rozporządzeniach MEN. Co więcej, każdy z rozdziałów przedstawia wiedzę szerszą, aniżeli wymagana co pozwoli nauczycielom przygotować zakres lekcji w sposób elastyczny.

Podstawowe zagadnienia i pojęcia

- Podstawowe pojęcia umieszczone są w każdym rozdziale podręcznika.
- Każdy rozdział na początku opisuje dane zagadnienie i wyjaśnia podstawową terminologię.
- Terminologia i pojęcia związane są głównie z zagadnieniami funkcjonowania Unii Europejskiej.
- Odnoszą się do: ustroju, integracji, kultury, waluty, rynku wewnętrznego i zewnętrznego, szkolnictwa, nauki i zatrudnienia.
- Opierają się na głównych dziedzinach życia: społeczno – gospodarczo – polityczno – kulturalnych .

Metody pracy

- praca w grupach, praca pod kierunkiem, praca z materiałem źródłowym, mapą, diagramem, schematem, wykresem, danymi statystycznymi
- burza mózgów, portfolio, projekt
- techniki dramowe
- mapy mentalne
- mapy mentalne – metoda Buzana
- „drzewo decyzyjne”
- dyskusja, dyskusja punktowa, metaplan, strategia „za i przeciw,,
- analiza SWOT

Literatura :

Literatura bazowa:

J . Galster, Z .Witkowski, Kompendium wiedzy o Unii Europejskiej, Toruń 2006

K . Kruszewski (red.), Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela, Warszawa 1994.

J . McCormick, Zrozumieć Unię Europejską, Warszawa 2010 .

B . Niemierko, Między oceną szkolną a dydaktyką. Bliżej dydaktyki, Warszawa 1999 .

B . Niemierko, Ocenianie szkolne bez tajemnic, Warszawa 2002 .

B . Niemierko, Podręcznik skutecznej dydaktyki, Warszawa 2007 .

Opracowania i publikacje pomocnicze:

Podręczniki do podstawy i rozszerzenia wydawnictw : Nowa Era, Operon, Książnica – Atlas , Wiking, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne z przedmiotów : historia, wiedza o społeczeństwie, przedsiębiorczość, biologia, geografia , edukacja dla bezpieczeństwa, religia, język polski.

Konstytucja RP z 1997 r., informacje z CKE, OKE w Gdańsku (strony internetowe), Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej, programy i dopuszczenia .

Dziękuję za uwagę!

www.pecsa.edu.pl

Projekt realizowany
z Narodowym Bankiem Polskim
w ramach programu edukacji ekonomicznej

Projekt „Akademia Młodego Europejczyka” jest realizowany przy
wspieraniu finansowym Komisji Europejskiej w ramach programu:

Katedra Unii Europejskiej im. Jean Monnet
Jean Monnet Chair on “Turning points in European
Integration: governance, politics and identity in the EU”
KES, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

